

---

**Hallitus****AIKA** Tiistai 22.09.2026 klo 09:30 - 10:15**PAIKKA** sähköinen kokous**ASIAT**

| <b>§</b> | <b>Otsikko</b>                                                          | <b>Sivu</b> |
|----------|-------------------------------------------------------------------------|-------------|
| § 107    | Kokouksen järjestäytyminen                                              | 4           |
| § 108    | Waltti Solutions Oy:n hallintomalliasiakirjojen hyväksyminen            | 5           |
| § 109    | Päivitetyn hallintosäännön lähettäminen yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi | 7           |
| § 110    | Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen hankinta                      | 10          |
| § 111    | Bussiliikenteen kilpailukierroksen 64 / 2026 käynnistäminen             | 13          |
| § 112    | Junaa korvaavan bussiliikenteen kilpailutuksen käynnistäminen           | 15          |
| § 113    | Lausunnon antaminen Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta                | 17          |
| § 114    | Ylimääräinen iltakoulu 8.10.2026                                        | 19          |
| § 115    | Tiedoksi merkittävät asiat                                              | 20          |
| § 116    | Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset            | 22          |
| § 117    | Seuraava kokous                                                         | 23          |

| Päätöksentekijät  | Nimi                 | Tehtävä                                   | Lisätiedot                                    |
|-------------------|----------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------------|
|                   | Saxberg Mirita       | Puheenjohtaja,<br>Helsinki                |                                               |
|                   | Ahsanullah Tarik     | Jäsen, Helsinki                           |                                               |
|                   | Alvesalo Amanda      | Jäsen, Helsinki                           |                                               |
|                   | Aura Anssi           | Jäsen, Vantaa                             |                                               |
|                   | Helin Sari           | Jäsen, Helsinki                           |                                               |
|                   | Immonen Jari         | Jäsen, Tuusula                            |                                               |
|                   | Koljonen Olli-Pekka  | Jäsen, Helsinki                           |                                               |
|                   | Laiho Mia            | Jäsen, Espoo                              |                                               |
|                   | Månsson Björn        | Jäsen, Helsinki                           |                                               |
|                   | Rajala Maria         | Jäsen, Espoo                              |                                               |
|                   | Seppälä Peppi        | Jäsen, Espoo                              |                                               |
|                   | Suihkonen Tuomas     | Jäsen, Vantaa                             |                                               |
|                   | Tamminen Ida         | Jäsen, Vantaa                             |                                               |
|                   | Vuorinen Pinja       | Jäsen, Helsinki                           |                                               |
| Muut osallistujat | Nimi                 | Tehtävä                                   | Lisätiedot                                    |
|                   | Aallonharja Piia     | Varajäsen,<br>Kirkkonummi                 |                                               |
|                   | Vasama Janne         | Varajäsen, Kerava                         |                                               |
|                   | Grannas Mikael       | Asiantuntija, Sipoo                       |                                               |
|                   | Kauppinen Anna-Kaisa | Asiantuntija,<br>Kirkkonummi              |                                               |
|                   | Lindberg Arto        | Asiantuntija, Tuusula                     |                                               |
|                   | Manninen Rikhard     | Asiantuntija, Helsinki                    |                                               |
|                   | Masar Christoffer    | Asiantuntija,<br>Kauniainen               |                                               |
|                   | Silfver Vesa         | Vs. toimitusjohtaja,<br>esittelijä        | Pois klo 9:35-9:37 §:n<br>108 käsittelyn ajan |
|                   | Aherva Sami          | Tulosalueen johtaja                       |                                               |
|                   | Flink Mari           | Tulosalueen johtaja                       |                                               |
|                   | Saarinen Jussi M     | Tulosalueen johtaja,<br>pöytäkirjanpitäjä | Pois klo 9:35-9:37 §:n<br>108 käsittelyn ajan |
|                   | Savikangas Tuomas    | Tulosalueen johtaja                       |                                               |
|                   | Taiha Reija          | Tulosalueen johtaja                       |                                               |
|                   | Wallin Johanna       | Tulosalueen johtaja                       |                                               |
|                   | Lehtinen Anni        | Hallintopäällikkö                         |                                               |

---

## ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

Mirita Saxberg  
puheenjohtaja

Jussi M. Saarinen  
pöytäkirjanpitäjä

---

## PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

\_\_\_\_.\_\_\_\_.2026

Mia Laiho  
pöytäkirjantarkastaja

---

## PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa ([www.hsl.fi](http://www.hsl.fi)) kuntalain  
140 §:ssä säädetyllä tavalla.

---

---

## Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 22.09.2026 § 107

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver  
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

**Ehdotus** Hallitus päättää a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi; sekä b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Mia Laihon (varalla Björn Månsson).

**Päätös** Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

## Waltti Solutions Oy:n hallintomalliasiakirjojen hyväksyminen

233/00.04.02/2020 TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n tilaisuudet, nyk. Waltti Solutions Oy

Hallitus 22.09.2026 § 108

Esittelijä  
Valmistelija

Johtaja Mari Flink  
Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Waltti Solutions Oy on HSL:n ja 18 kaupunkiseudun omistama yhtiö, joka tuottaa joukkoliikenteen lippu- ja maksamisen sekä taustajärjestelmien palveluita. HSL on yhtiön suurin osakas noin 14,5 prosentin omistusosuudella. Yhtiön nykyistä hallintomallia on valmisteltu uudistettavaksi vuoden 2026 aikana. Uudistuksen taustalla on tarve täsmentää omistajien yhteisen määräysvallan käytännön toteutumista sekä yhtiön hallinto- ja päätöksentekorakennetta.

Uudistus muodostuu kolmesta asiakirjasta: yhtiöjärjestyksestä, osakassopimuksesta ja hallintosäännöstä. Yhtiöjärjestyksessä määrätään yhtiön yhtiöoikeudellisesta perusrakenteesta. Osakassopimuksessa sovitaan osakkaiden keskinäisistä oikeuksista, velvollisuuksista ja päätöksentekomenettelyistä. Hallintosääntö kuvaa hallintomallin käytännön toimintatapoja, kuten nimitystoimikunnan, hallituksen ja ohjausryhmien työskentelyä.

Uudessa mallissa osakkaat jaetaan kolmeen omistajaryhmään. HSL kuuluu ryhmään 1 yhdessä Tampereen ja Turun kaupunkien kanssa. Ryhmälle on varattu edustus nimitystoimikunnassa, hallituksessa ja ohjausryhmissä. Nimitystoimikunta valmistelee esitykset hallituksen ja ohjausryhmien kokoonpanosta yhtiökokoukselle. Hallituksen vastuulla säilyvät osakeyhtiölain mukaisesti yhtiön hallinto ja päätöksenteko, kun taas ohjausryhmät osallistuvat toimialakohtaisten strategisten linjausten, kehitystarpeiden ja painopisteiden valmisteluun.

Osakassopimuksessa on lisäksi täsmennetty yhtiön kannalta merkittäviä päätöksiä ja niitä koskevia määräenemmistövaatimuksia. Tällaisia ovat muun muassa yhtiön toiminnan olennainen muuttaminen ja yhtiön sidosyksikköasemaan olennaisesti vaikuttavat toimenpiteet. Asiakirjoissa on myös määräyksiä palvelujen kustannusvastaavuudesta, palvelujen kehittämisestä, lainarahoituksesta, osakkaan irtautumisesta sekä immateriaalioikeuksista ja palvelujen jatkuvuudesta.

HSL on osallistunut asiakirjojen valmisteluun ja esittänyt niihin määräysvaltaa, kustannusvastuita, palvelujen jatkuvuutta, immateriaalioikeuksia ja asiakirjojen keskinäistä johdonmukaisuutta koskevia huomioita. Valmistelun tuloksena HSL:n kannalta keskeiset määräysvaltaa ja palvelujen jatkuvuutta koskevat kysymykset on otettu asiakirjoissa huomioon.

Hallintomallin toimeenpano etenee osakkaiden päätöksillä ja Waltti Solutions Oy:n yhtiökokouksissa. Osakassopimuksen allekirjoittamisen lisäksi yhtiökokouksissa päätetään muun muassa yhtiöjärjestyksestä, hallintosäännöstä, nimitystoimikunnan kokoonpanosta sekä myöhemmin hallituksen ja ohjausryhmien jäsenistä. Toimeenpanoon liittyy myös ryhmän 1 osakkaiden keskinäinen valmistelu yhteisedustajaehdokkaista.

HSL:n hallintosäännön 9 §:n 1, 12 ja 13 kohdan sekä pykälän mukaan hallitus päättää HSL:n puolesta merkityksellisistä ja laajakantoisista asioista sekä HSL:n toimintaan olennaisesti vaikuttavista sopimuksista.

Toimitusjohtajan ollessa esteellinen asian esittelee hallituksessa johtaja Mari Flink, joka on toimitusjohtajan sijaisjärjestyksessä ensimmäinen esteetön viranhaltija.

**Ehdotus**

Hallitus päättää

- a) hyväksyä Waltti Solutions Oy uuden yhtiöjärjestyksen, osakassopimuksen ja hallintosäännön liitteiden mukaisina;
- b) valtuuttaa Teknologia-tulosalueen johtajan
- i) allekirjoittamaan osakassopimuksen sekä muut hallintomallin toimeenpanon edellyttämät asiakirjat;
- ii) nimeämään HSL:n yhtiökokousedustajan, antamaan hänelle tarvittavat ohjeet sekä käyttämään HSL:n äänivaltaa Waltti Solutions Oy:n yhtiökokouksissa hallintomallin toimeenpanemiseksi, mukaan lukien nimitystoimikunnan, hallituksen ja ohjausryhmien jäsenten valinta;
- iii) sopimaan HSL:n puolesta ryhmän 1 muiden osakkaiden kanssa yhteisedustajaehdokkaista nimitystoimikuntaan, hallitukseen ja ohjausryhmiin sekä päättämään HSL:n ehdokkaiden asettamisesta;
- iv) hyväksymään asiakirjoihin ja toimeenpanoon tarvittavat tekniset, vähäiset ja olennaisesti HSL:n asemaan vaikuttamattomat muutokset.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

**Käsittely**

Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver ja johtaja Jussi M. Saarinen poistuivat esteellisinä asian käsittelyn ajaksi klo 9:35-9:37. Silfver on Waltti Solutions Oy:n hallituksen puheenjohtaja (yhteisöjäävi; hallintolaki 28.1 § k 5) ja Saarinen on Waltti Solutions Oy:n hallituksen entinen puheenjohtaja, joka on osallistunut asian valmisteluun (yleislausekejäävi; hallintolaki 28.1 § k 7).

**Päätös**

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

**Liitteet**

- 1. Osakassopimus, Waltti Solutions Oy
- 2. Yhtiöjärjestys, Waltti Solutions Oy
- 3. Hallintosääntö, Waltti Solutions Oy

## Päivitetyn hallintosäännön lähettäminen yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi

364/00.01.01/2021 Hallintosääntö

Hallitus 22.09.2026 § 109

Esittelijä  
Valmistelija

Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver  
Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi  
Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

### Muutoksen tausta

HSL:n voimassa oleva hallintosääntö on tullut voimaan 1.8.2025. Hallintosäännön päivittämistä on valmisteltu keväällä 2026 voimaan tulleen uuden perussopimuksen johdosta sekä hallintosääntöä koskevan lainsäädännön muutosten huomioon ottamiseksi. Samalla hallintosäännön rakennetta, toimivaltamääräyksiä sekä kokous- ja päätöksentekomenettelyä koskevia määräyksiä on tarkasteltu kokonaisuutena.

Hallintosäännön muutosten tavoitteena on saattaa hallintosääntö vastaamaan uutta perussopimusta ja voimassa olevaa lainsäädäntöä, selkeyttää toimivallan jakoa, täydentää tiedonhallintaa, tietoturvallisuutta ja tietosuojaa koskevia määräyksiä sekä kehittää kokous- ja päätöksentekomenettelyä ja luottamushenkilöiden palkkioita ja kustannusten korvauksia koskevaa sääntelyä. Samalla hallintosäännöstä poistetaan perussopimuksen kanssa päällekkäistä sääntelyä ja sen rakennetta ja kieliasua selkeytetään.

### Keskeiset muutokset

Hallintosäännön rakenne säilyy pääosin ennallaan, mutta määräyksiä järjestetään uudelleen ja hallintosääntöön lisätään eräitä kokonaan uusia määräyksiä.

#### Johtamisjärjestelmää ja toimivaltaa koskevat määräykset

Hallituksen tehtäväluettelo päivitetään vastaamaan uutta perussopimusta. Henkilöstöasioissa toimivaltaa jaetaan nykyistä enemmän toimitusjohtajalta muille johtaville viranhaltijoille siten, että palvelussuhteeseen ottamisesta päättää pääsääntöisesti henkilön lähin ylempi johtava viranhaltija. Toimitusjohtajan ja muiden johtavien viranhaltijoiden osalta toimivalta säilyy hallituksella.

Hallintosääntöön lisätään määräys toimivallasta poikkeamisesta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Lähtökohtana on, että myös tällaisissa tilanteissa toimitaan mahdollisimman pitkään hallintosäännön normaalien toimivaltamääräysten ja päätöksentekomenettelyjen mukaisesti. Poikkeavaa toimivaltaa voidaan käyttää vain välttämättömästä syystä tilanteessa, jossa päätöksentekoa ei pystytä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Poikkeavaa päätösvaltaa käyttää toimitusjohtaja. Päätösvallan käytöstä raportoidaan hallitukselle ilman aiheetonta viivytystä, ja hallitus voi vahvistaa poikkeavan päätösvallan määrääjäksi tai päättää, ettei sen käytölle enää ole perusteita.

#### Valvonta, tiedonhallinta ja tietoturvallisuus

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevaa sääntelyä selkeytetään erottamalla sisäinen valvonta, riskienhallinta sekä johtavien viranhaltijoiden vastuut omiksi pykälikseen.

Hallintosääntöön lisätään uusi tiedonhallintaa ja asiakirjahallintoa koskeva luku. Hallintosäännössä määritellään hallituksen ylätason vastuu tiedonhallinnan, asiakirjahallinnon ja niiden valvonnan järjestämisestä. Tarkemmista käytännöistä, seurannasta ja raportoinnista määrätään hallituksen erikseen hyväksymissä periaatteissa ja ohjeissa vastaavasti kuin esimerkiksi riskienhallinnan osalta. Tiedonhallinnan seuranta on tarkoitus sisällyttää myös hallituksen vuosikelloon.

Lisäksi hallintosääntöön lisätään määräykset automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa koskevasta toimivallasta sekä tietoturvallisuutta ja tietosuojaa koskevista vastuista. Tietoturvallisuutta koskevissa määräyksissä otetaan huomioon kyberturvallisuuslain velvoitteet.

#### Kokous- ja päätöksentekomenettely

Kokous- ja päätöksentekomenettelyä koskevaa sääntelyä täydennetään ja selkeytetään. Hallintosääntöön lisätään erilliset määräykset kokouksessa tehtävien ehdotusten käsittelystä, asian pöydällepanosta ja palauttamisesta valmisteluun sekä vastaehdotuksista ja äänestysjärjestyksestä. Esteellisyyttä, esittelyä, kokouskutsua ja otto-oikeuden käyttämistä koskevia määräyksiä täsmennetään.

#### Luottamushenkilöiden palkkiot ja kustannusten korvaukset

Kokouspalkkioiden ja vuosipalkkioiden euromäärät säilyvät ennallaan. Palkkioiden maksamisen edellytyksiä kuitenkin täsmennetään muun muassa kokoukseen osallistumisen vähimmäisajan, saman päivän aikana pidettävien kokousten, varsinaisen jäsenen ja varajäsenen osallistumisen sekä puheenjohtajan palkkion osalta.

Ansionmenetyksen, matkakustannusten ja muiden kustannusten korvaamista koskevia määräyksiä täsmennetään. Hallintosääntöön lisätään lisäksi uusi määräys vammaiselle tai liikuntarajoitteiselle luottamushenkilölle avustajan käytöstä sekä taksi- tai invataksimatkoista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.

#### Muut muutokset

Taloudenhoitoa koskevista määräyksistä poistetaan uuden perussopimuksen kanssa päällekkäistä sääntelyä. Tilinpäätöksen laatimisen määräaika muutetaan perussopimuksen mukaisesti maaliskuun 15. päivään. Poistosuunnitelmaa koskevaa toimivaltaa muutetaan siten, että suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy yhtymäkokous.

Aloiteoikeutta ja aloitteiden käsittelyä koskevat määräykset päivitetään vastaamaan voimassa olevaa kuntalakia. Lisäksi hallintosääntöön tehdään teknisiä, rakenteellisia ja kielellisiä täsmennyksiä.

Hallintosääntöön ehdotettuja muutoksia on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa voimassa olevan hallintosäännön ja uuden hallintosääntöluonnoksen pykäläkohtaisessa vertailussa.

Perussopimuksen 14 §:n 9 kohdan mukaan yhtymäkokous päättää hallintosäännön hyväksymisestä.

**Ehdotus**

Hallitus päättää ehdottaa yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous

- a) hyväksyy HSL:n hallintosäännön liitteen 1 mukaisena; sekä
- b) päättää, että hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2027.

**Käsittely**

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että hallintosääntöluonnoksen 15 §:n viimeisen kappaleen määräajat muutettiin muotoon: "Tätä koskeva toimitusjohtajan päätös on viipymättä, kuitenkin enintään **yhden** [ennen: kolmen] vuorokauden kuluessa, saatettava hallituksen puheenjohtajan, tai tämän ollessa estynyt, hallituksen varapuheenjohtajan vahvistettavaksi. Puheenjohtajan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin enintään **seitsemän** [ennen: 14] vuorokauden kuluessa, saatettava hallituksen vahvistettavaksi. Jos päätöstä ei vahvisteta tässä ajassa, päätös raukeaa."

**Päätös**

Hallitus päätti hyväksyä esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

**Liitteet**

- 1. Hallintosääntö, voimaantulo 1.1.2027 (luonnos)
- 2. Hallintosääntöluonnoksen pykäläkohtainen vertailu voimassa olevaan hallintosääntöön

## Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen hankinta

682/02.05.05.00/2020 Sarastia Oy:n osakkeiden merkitseminen ja osakkuus

Hallitus 22.09.2026 § 110

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver  
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

### Hankinnan tausta

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) hallitus on 27.10.2020 päivätyllä päätöksellä päättänyt Sarastia Oy:n osakkaaksi liittymisestä ja osakkeiden merkitsemisestä sekä valtuuttanut toimitusjohtajan päättämään talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen ostoista Sarastia Oy:ltä. Toimitusjohtaja on 17.11.2020 päivätyllä päätöksellä §119/2020 päättänyt talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen ulkoistamisesta Sarastia Oy:lle sidosyksikköasemaan perustuen. Sarastia Oy on toiminut omistajiensa erityisalojen hankintalain 25 §:n mukaisena sidosyksikkönä. Puitesopimus HSL:n ja Sarastia Oy:n välillä on allekirjoitettu 14.12.2020.

Sarastia Oy:n virallinen nimi muuttui 1.9.2024 Numera Palvelut Oy:ksi. Numera Palvelut Oy:n kunta- ja hyvinvointialueasiakkaita koskevat talous-, palkka- ja ohjelmistoliiketoiminnot siirtyivät 1.4.2026 liiketoimintakaupoilla Administer Groupille. HSL:n alkuperäinen sopimuskumppani Numera Palvelut Oy on yritysjärjestelyjen seurauksena siirtynyt osaksi Administer-konsernia. Liiketoiminnan siirtojen jälkeen sopimusosapuolena toimii Administer-konserniin kuuluva Sarastia Oy, joka vastaa sopimuksen mukaisesta palvelutuotannosta.

Liiketoimintakaupan sekä siihen liittyvien järjestelyjen seurauksena hankinnan alkuperäinen sidosyksikköasemaan liittyvä hankintaperuste on poistunut. Myös hankintalainsäädäntöä ja sidosyksikköasemaa koskeva oikeus- ja viranomaiskäytäntö on muuttunut. Tämän vuoksi HSL:lle on syntynyt velvollisuus kilpailuttaa palvelukokonaisuus.

HSL on käynnistänyt talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden hankinnan kilpailutuksen valmistelun alkuvuonna 2026 ja julkaissut kutsun markkinavuoropuheluun 27.8.2026 julkisten hankintojen ilmoituskanavalla HILMA:ssa (ilmoituksen numero 2026-055731).

Vaikka kilpailutusta on ryhdytty valmistelemaan viipymättä, laajamittaisen talous- ja henkilöstöhallintoratkaisun kilpailutus ja käyttöönotto edellyttävät merkittävää valmisteluaikaa ja teknistä siirtymävaihetta. Tämän vuoksi nyt kyseessä olevan suora hankinnan tekeminen siirtymävaiheen osalta on toiminnan jatkamisen kannalta välttämätöntä.

### Hankintamenettely

HSL soveltaa toiminnassaan lakia vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2016, jäljempänä ”erityisalojen hankintalaki”). Hankinnan arvo ylittää erityisalojen hankintalain 13 §:n mukaisen kynnsarvon.

Hankinta toteutetaan suora hankintana Sarastia Oy:ltä.

Erityisalojen hankintalain 43 §:n 2 momentin kohdan 4 mukaan hankintayksikkö voi valita suoramankinnan, mikäli sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä, eikä hankintalain määräaikoja voida noudattaa hankintayksiköstä riippumattomasta, ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi.

Erityisalojen hankintalain 43 §:n 2 mom. kohdan 2 mukaan hankintayksikkö voi valita suoramankinnan, mikäli teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan; lisäedellytyksenä on, että järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole eikä kilpailun puuttuminen johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta.

HSL katsoo, että suoramankinnan edellytykset ovat täyttyneet 1.4.2026 alkaen, koska

- tarve kilpailuttaa palvelukokonaisuus on syntynyt liiketoimintakaupan ja sidosyksikköaseman poistumisen seurauksena HSL:stä riippumattomista syistä. Sidosyksikkösuhteen päättymisen ei ole ollut HSL:n vaikutusmahdollisuuksien rajoissa.
- HSL on ryhtynyt kilpailutuksen valmisteluun ilman aiheutonta viivytystä.
- Palvelun keskeytyminen aiheuttaisi merkittäviä ongelmia HSL:n lakisääteisten tehtävien, talouden ohjauksen ja henkilöstöhallinnon hoitamiseksi.

Lisäksi HSL katsoo, että siirtymävaiheen aikana vain nykyinen palveluntuottaja kykenee turvaamaan palveluiden jatkuvuuden ilman kohtuutonta teknistä, toiminnallista ja tietoturvariskiä.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukokonaisuus on HSL:n toiminnan kannalta kriittinen. Toimittajan vaihtaminen väliaikaisesti siirtymäajalle vaarantaisi järjestelmien ja niiden välillä siirtyvien tietojen yhteensopivuuden, joka voisi aiheuttaa palvelun keskeytymisen. Palvelun keskeytyminen vaikuttaisi muun muassa palkanmaksuun, taloushallinnon lakisääteisiin tehtäviin, raportointiin, sopimus- ja ostolaskuprosesseihin sekä toiminnan jatkuvuuteen. Käytännössä toimittajan vaihtaminen siirtymäajalle aiheuttaisi tilanteen, jossa lakisääteistä palvelua ei olisi tarjota lainkaan. Siirtymävaiheessa ei näin ollen ole olemassa muita järkeviä vaihtoehtoja kuin tehdä hankinta olemassa olevalta toimittajalta, eikä kilpailun puute johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta.

Järjestelmä- ja palvelukokonaisuuden kilpailuttaminen, käyttöönotto, integraatioiden toteuttaminen, tietomigraatiot, testaus sekä toiminnan vakautus edellyttävät merkittävää valmistelu-aikaa. Väliaikainen suoramankinta on rajattu ainoastaan siihen ajanjaksoon, joka tarvitaan hankinnan valmisteluun, kilpailutukseen, palvelun käyttöönottoon ja käyttöönottovaiheen jälkeiseen palvelun vakauttamiseen.

HSL:n tavoitteena on, että kilpailutetun sopimuksen sopimuskausi alkaa 1.1.2028, mutta suoramankinnan enimmäiskesto on mitoitettu siten, että mahdolliselle uudelle toimittajalle voidaan tarvittaessa varata enintään kuuden (6) kuukauden siirtymäaika tuotantokäytön aloituksesta lukien, eli 30.6.2028 asti. Nykyinen sopimus irtisanotaan päättymään kuitenkin jo ennen edellä mainittua määräpäivää, mikäli uusi sopimus on tullut voimaan ja siihen liittyvä käyttöönotto on hyväksytysti toteutettu siten, että palvelutuotanto voidaan siirtää uuteen ratkaisuun hallitusti ilman palvelukatkoksia.

HSL arvioi, että 1.4.2026 vallinneissa olosuhteissa voimassa olleen sopimuksen välitön jatkaminen oli erityisalojen hankintalain 43 §:n 2 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla välttämätöntä. Sarastia Oy:ltä aikavälillä 1.4.–22.9.2026 hankittujen palvelujen toteutunut arvo on 277.439 euroa.

---

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista.

Hankintayksikkö toimittaa julkaistavaksi suoramarkintaa koskevan ilmoituksen.

**Ehdotus**

Hallitus päättää hankkia talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut Sarastia Oy:ltä suoramarkintana päätöksen jälkeiselle, siirtymäkaudesta koskevalle ajalle, kuitenkin enintään 30.6.2028 saakka. Päätöksen jälkeisen suoramarkinnan ennakoitu enimmäisarvo on 1.073.000 euroa (alv 0 %).

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

**Päätös**

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

## Bussiliikenteen kilpailukierroksen 64 / 2026 käynnistäminen

222/08.01.01.00/2026 Kilpailukierros 64/2026

Hallitus 22.09.2026 § 111

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver  
Valmistelija Johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi  
Sopimuspäällikkö Anu Eloranta, etunimi.sukunimi@hsl.fi

HSL käynnistää bussiliikenteen tarjouskilpailun, johon sisältyy Helsingissä, Vantaalla ja Espoossa liikennöitäviä linjoja. Kilpailutettavassa liikenteessä on kolme (3) kilpailukohdetta, kohdenumerot 319–321.

Kilpailukierroksen liikenteen laajuus on vuositasona noin 2,4 miljoonaa linjakilometriä. Kilpailutettavaan liikenteeseen tarvitaan arkipäivänä noin 28 bussia. Kilpailutettavan liikenteen osuus on noin 2,5 prosenttia HSL:n tilaaman bussiliikenteen automäärästä ja 2,5 prosenttia linjakilometreistä. HSL:n järjestämässä bussiliikenteessä ajetaan tällä hetkellä vuositasona noin 96,7 milj. linjakilometriä ja liikenteeseen tarvitaan arkipäivinä enimmillään noin 1130 autoa.

### Tarjouskilpailuun 64/2026 sisältyvä liikenne

Kohde 319

Linjat

|     |                                         |
|-----|-----------------------------------------|
| 31  | Lassila–Munkkivuori                     |
| 32  | Lassila–Munkkivuori                     |
| 33  | Munkkivuori–Ritolehto                   |
| 34  | Munkkivuori–Kaskisaari                  |
| 35  | Niemenmäki–Munkkivuori–Rakuunantie      |
| 36  | Konala–Kannelmäki–Maununneva–Pirkkola   |
| 201 | Leppävaara–Mäkkylä–Pitäjänmäki–Pajamäki |

Kohteen 319 liikennöintiin tarvitaan kuusi (6) tyypin MiniB linja-autoa. Kohteen vuotuinen suoritelmäärä on arviolta 0,2 miljoonaa kilometriä.

Kohde 320

Linjat

|     |                                                  |
|-----|--------------------------------------------------|
| 600 | Rautatientori–Kartanonkoski–Aviapolis–Lentoasema |
|-----|--------------------------------------------------|

Kohde 320 kilpailutetaan kahdella eri vaihtoehdolla siten, että aikataulut ja kalustokierrot laaditaan sekä nivellinja-autolle (D-tyyppi) että telillinja-autolle (C-tyyppi). Vaihtoehdossa A liikennöintiin tarvitaan 15 nivellinja-autolla ja vaihtoehdossa B liikennöintiin tarvitaan 17 telillinja-autoa. Kohteen vuotuinen suoritelmäärä vaihtoehdossa A on arviolta 1,7 miljoonaa kilometriä ja vaihtoehdossa B on arviolta 1,8 miljoonaa kilometriä.

Kohde 321

Linjat

|     |                                    |
|-----|------------------------------------|
| 623 | Hakaniemi–Leinelä–Koivukylä–Peijas |
|-----|------------------------------------|

Kohteen 321 liikennöintiin tarvitaan kuusi (6) tyypin A2 ja yksi (1) tyypin C linja-autoa. Kohteen vuotuinen suoritelmäärä on arviolta 0,5 miljoonaa kilometriä.

### **Tarjottava linja-autokalusto**

Tarjouskilpailuun sisältyviä linjoja liikennöidään kaksiakselisilla A2-tyyppin linja-autoilla, C-tyyppin telilinja-autoilla, MiniB-tyyppin pienkalustolla sekä kohteessa 320 vaihtoehtoisesti D-tyyppin nivellinja-autoilla. Vähintään 77 prosenttia kilpailutettavasta liikenteestä vaaditaan ajettavaksi päästöttömänä. Käyttövoimavaatimus tukee HSL:n päästötavoitteita.

### **Sopimukset**

Kaikkien kilpailutettavien kohteiden sopimukset ovat seitsemän (7) vuoden mittaisia, jonka lisäksi sopimukseen sisältyy mahdollisuus kolmen (3) vuoden jatko-optioihin. Kaikissa sopimuksissa liikennöinti alkaa syysliikennekauden alkaessa elokuussa 2028.

Tarjouskilpailun vertailuehdoilla tarjoajia kannustetaan tarjoamaan kohteisiin minimivaatimusta enemmän päästöttömää kalustoa, jossa on panostettu matkustajien kannalta olennaisimpiin ominaisuuksiin sekä liikenneturvallisuusratkaisuihin. Sopimusehdoissa on korostettu kustannustehokkuusnäkökulmaa mahdollistamalla kaluston teknisen elinkaaren aikainen tehokas hyödyntäminen.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista. Edelleen hallintosäännön 9 §:n kohdan 10 mukaan hallitus päättää hankittavasta liikenteestä ja liikennöintisopimuksista siltä osin, kuin se ei ole siirtänyt tämän kohdan mukaista toimivaltaa toimitusjohtajalle.

### **Ehdotus**

Hallitus päättää

- a) järjestää bussiliikenteen tarjouskilpailun 64/2026 esittelyosassa mainituissa kohteissa 319–321 siten, että tarjouskilpailu voidaan ratkaista hallituksessa tammikuussa 2027;
- b) että kohteiden 319–321 sopimuskaudet ovat seitsemän (7) vuotta. Jatko-optiokaudet voivat olla enintään kolmen (3) vuoden mittaisia, sekä
- c) valtuuttaa toimitusjohtajan hyväksymään vähäisiä muutoksia kilpailukierroksen kohteiden määrittelyyn ja sopimusehtoihin.

### **Päätös**

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

## Junaa korvaavan bussiliikenteen kilpailutuksen käynnistäminen

197/08.01.01.00/2025 Espoon kaupunkiradan korvaavan liikenteen hankinta

Hallitus 22.09.2026 § 112

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver  
Valmistelija Johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi

HSL käynnistää syksyllä 2026 tarjouskilpailun (243/2026), johon sisältyy junaliikennettä väliaikaisesti korvaavia bussilinjoja. Junaliikennettä korvaavaa bussiliikennettä tarvitaan Espoon kaupunkiratahankkeen ratatöiden aiheuttamien junaliikenteen katkojen ajaksi keväälle ja kesälle 2027. Syksyn 2027 osalta korvaava bussiliikenne tulee erikseen kilpailutettavaksi myöhemmin korvaavan liikenteen tarpeen tarkennuttua.

Keväällä 2027 junaliikenteessä katkoja on neljänä pyhäpäivänä. Kevään totaalikatkojen alustavat ajankohdat ovat:

- to 6.5.2027 04:00 – pe 7.5.2027 04:00 (Helatorstai)
- su 16.5.2027 04:00 – ma 17.5.2027 04:00
- su 23.5.2027 04:00 – ma 24.5.2027 04:00
- su 30.5.2027 04:00 – ma 31.5.2027 04:00

Kesällä 2027 on viisi viikkoa kestävä ratakatko aikavälillä 28.6.2027 klo 2:00 - 2.8.2027 klo 4:00.

### Tarjouskilpailuun sisältyvä liikenne

Hankittava junaa korvaava bussiliikenne sisältää seuraavat linjat:

211E Leppävaara – Kauniainen – Espoon keskus

211U Leppävaara – Kauniainen – Espoon keskus – Kauklahti – Kirkkonummi

213X Elielinaukio – Koivuhovi – Tuomarila – Espoon keskus

248X Leppävaara – Espoon keskus – Kauklahti

249Y Leppävaara – Espoon keskus – Kirkkonummi

Kevään 2027 katkojen ajaksi junaliikennettä korvaavaan bussiliikenteeseen tarvitaan yhteensä kahdeksantoista (18) bussia. Hankittava junaa korvaava liikenne jakautuu kevään osalta neljään (4) kohteeseen:

**Kohde A** sisältää linjojen 211E, 211U, 248X ja 249Y liikennettä. Kohteen A liikennöintiin tarvitaan viisi (5) bussia.

**Kohde B** sisältää linjan 213X liikennettä. Kohteen B liikennöintiin tarvitaan viisi (5) bussia.

**Kohde C** sisältää linjojen 211E, 248X ja 249Y liikennettä. Kohteen C liikennöintiin tarvitaan neljä (4) bussia.

**Kohde D** sisältää linjojen 211U, 213X ja 249Y liikennettä. Kohteen D liikennöintiin tarvitaan neljä (4) bussia.

Kesän 2027 katkon ajaksi junaliikennettä korvaavaan bussiliikenteeseen tarvitaan yhteensä kaksikymmentä (20) bussia. Hankittava junaa korvaava liikenne jakautuu kesän osalta neljään (4) kohteeseen:

**Kohde E** sisältää linjojen 211E, 211U, 248X ja 249Y liikennettä. Kohteen E liikennöintiin tarvitaan kuusi (6) bussia.

**Kohde F** sisältää linjan 213X. Kohteen F liikennöintiin tarvitaan kuusi (6) bussia.

**Kohde G** sisältää linjojen 211E, 248X ja 249Y liikennettä. Kohteen G liikennöintiin tarvitaan neljä (4) bussia.

**Kohde H** sisältää linjojen 211U, 213X ja 249Y liikennettä. Kohteen H liikennöintiin tarvitaan neljä (4) autoa.

### **Sopimukset**

Keväällä ajettavien kohteiden A, B, C ja D liikennöinnin päivämäärät täsmentyvät ennen tarjouspyynnön julkaisua. Kesällä ajettavien kohteiden E, F, G ja H liikennöinti alkaa 28.6.2027 ja päättyy 2.8.2027. Mikäli junaliikenteen aloitus viivästyy, voidaan jatkosta neuvotella liikennöitsijän kanssa erikseen.

Hallintosäännön 9§:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista. Edelleen hallintosäännön 9§:n kohdan 10 mukaan hallitus päättää hankittavasta liikenteestä ja liikennöintisopimuksista siltä osin, kuin se ei ole siirtänyt tämän kohdan mukaista toimivaltaa toimitusjohtajalle.

### **Ehdotus**

Hallitus päättää

a) järjestää junaliikennettä väliaikaisesti korvaavan liikenteen tarjouskilpailun 243/2026 esittelyosassa mainituissa kohteissa; sekä

b) valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään junaa korvaavan liikenteen hankinnasta ja tähän hankintaan liittyvistä liikennöintisopimuksista.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

### **Päätös**

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

## Lausunnon antaminen Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta

223/00.04.02/2026 Väyläviraston ohjelmakokonaisuus

Hallitus 22.09.2026 § 113

Esittelijä  
Valmistelija

Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver  
Johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi  
Liikenne-ekonomisti Kalle Laukkanen, kalle.laukkanen@hsl.fi

Väylävirasto on pyytänyt HSL:ltä lausuntoa Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta. Ohjelmakokonaisuuden muodostavat perusväylänpidon suunnitelma, suunnitteluohjelma, investointiohjelma ja ohjelmakokonaisuuden raportti, jotka toteuttavat valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa eli Liikenne 12 -suunnitelmaa. HSL on saanut lisäaikaa lausunnon toimittamiselle 22.9. saakka.

HSL:n näkemyksen mukaan Väyläviraston ohjelmakokonaisuus on pääosin hyvin laadittu, mutta käytettävissä oleva rahoitus on selvästi riittämätön väyläverkon uskottavaan ylläpitoon ja kehittämiseen.

Käytettävissä olevan rahoituksen niukkuus korostaa tarvetta avata nykyistä läpinäkyvämmiin ohjelmakokonaisuuden priorisointiperusteita, vaihtoehtoisten hankekorien vaikutuksia ja rahoituksen kohdentamisperusteita. Rahoitusta tulee kohdentaa nykyistä vahvemmin kasvavien kaupunkiseutujen kestävään saavutettavuuteen sekä kriittisen, vilkkaasti liikennöidyn väyläverkon toimintavarmuuteen.

Helsingin seudun rataverkon kunnossapidon, häiriöttömyyden, asemien palvelutason ja esteettömyyden merkitys lähijunaliikenteelle tulee tunnistaa nykyistä vahvemmin. Rataverkon korjausvelan kasvu vaarantaa lähijunaliikenteen täsmällisyyttä ja Suomen suurimman työssäkäyntialueen toimivuutta.

Perusväylänpidon rahoitustason lasku lisää häiriöitä ja kasvattaa korjausvelkaa sekä tulevia kustannuksia. Hyvin tiukassa rahoitustilanteessa tulee priorisoida vaikuttavimpia toimia sekä tiheästi liikennöidyn infrastruktuurin toimintavarmuutta turvaavaa ennakkoivaa kunnossapitoa.

Helsingin seudulla on edistettävä erityisesti ratakapasiteetin pullonkaulojen, asemien, lähijunaliikenteen varikoiden sekä logistiikan poikittaisyhteyksien suunnitteluvalmiutta. Liikennejärjestelmän tietopohjan näkökulmasta tulee turvata myös seudullisen liikkumistutkimuksen toteuttamisedellytykset.

Investointiohjelmassa tulee painottaa kestävästä kaupunkiliikennettä, olemassa olevan väyläverkon tehokasta käyttöä sekä kustannustehokkaita pieniä ja keskisuuria rata- ja väylätoimia. Investointiohjelman tulee painottua kehittämisinvestointeihin ja Kehä III:n kaltaiset kriittiset peruskorjaukset tulee rahoittaa niille soveltuvammasta rahoituskehyksestä.

MAL-rahoituksen ensisijaisena tarkoituksena tulee säilyä kestävä liikennejärjestelmän ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen. Valtion tieverkon investointitarpeita ei tule siirtää MAL-rahoituksen piiriin ilman vastaavaa rahoituskehyksen kasvattamista.

---

Ohjelmien tarkastelu yhtenä kokonaisuutena on hyvä uudistus, mutta asiakirjakokonaisuutta tulee selkeyttää, päällekkäisyyttä vähentää ja hankkeiden tiedot, prioriteetit, rahoituspäätökset sekä muutokset tuoda helpommin seurattaviksi.

Helsingin seutu tulee vahvemmin tunnistaa ohjelmakokonaisuudessa omana alueellisena kokonaisuutenaan sen valtakunnallisen merkityksen, liikennejärjestelmän erityispiirteiden sekä kestävän liikkumisen potentiaalin vuoksi.

**Ehdotus**

Hallitus päättää antaa liitteen 1 mukaisen lausunnon.

**Päätös**

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

**Liitteet**

1. HSL:n lausunto Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta
2. Lausuntopyyntö Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta (saatavilla kirjaamosta)

---

**Ylimääräinen iltakoulu 8.10.2026**

237/00.02.01/2025 Hallituksen ja yhtymäkokouksen kokousajat vuonna 2026

Hallitus 22.09.2026 § 114

|              |                                                          |
|--------------|----------------------------------------------------------|
| Esittelijä   | Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver                         |
| Valmistelija | Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi |

**Ehdotus**

Hallitus päättää järjestää ylimääräinen iltakoulun 8.10.2026 klo 16 alkaen. Iltakoulu pidetään hybridikokouksena.

**Päätös**

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

## Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 22.09.2026 § 115

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver  
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- Lausunto Helsingin kaupunginhallitukselle valtuutettu Anni Sinnemäen aloitteesta
- Lausunto kuntalaisloitteeseen koskien 65-vuotta täyttäneiden alennuslippua
- Lausunto Länsi-Haaga 2 asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta (OAS)
- Lausunto Länsipuiston laajennuksen asemakaavasta (OAS)
- Lausunto Tammiston kaupat -kaavarungosta
- Lausunto Tietotien ja Lentoaseman asemakaavojen OAS:sta
- Lausunto Korson keskustakorttelit 002637-osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- Lausunto Koivukylän kaavarungosta 072500
- Lausunto Korson raidehankkeiden vaiheyleiskaavan luonnoksesta, Vantaa

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Helsingin kaupungin lausunto HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029
- Kauniaisten kaupungin lausunto HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 /Kaupunginhallituksen ptk 7.9.2026 §106
- Kirkkonummen kunnan lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029 /Kunnanhallituksen pöytäkirjanote 31.8.2026 §225
- Espoon kaupungin lausunto HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029/Pöytäkirjanote kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.8.2026 § 108
- Sipoon kunnan lausunto alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029
- Vantaan kaupungin lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029
- Siuntion lausunto Toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029
- Keravan kaupungin lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029
- Tuusulan kunnan lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2027–2029 / Kunnanhallituksen pöytäkirjanote 24.8.2026 §307
- Lausuntopyyntö valtuutettu Vesa Korkkulan aloitteesta äly- ja muiden laitteiden melusaasteelle kielto HSL:n liikenteessä
- Jätkäsaari-seuran kannanotto raitiolinjan 8 korvaavasta suorasta bussiyhteydestä
- Eduskunnan oikeusasiamiehen päätös EOAK/7692/2025

**Ehdotus** Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

**Päätös** Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

**Liitteet** Lausunto Helsingin kaupunginhallitukselle valtuutettu Anni Sinnemäen aloitteesta (168/00.02.03/2026)

Lausuntomme kuntalaisloitteeseen koskien 65-vuotta täyttäneiden alennuslippua (184/00.02.03/2026)

Lausunto Länsi-Haaga 2 asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta (OAS) (201/10.02.03/2026)

Lausunto Länsipuiston laajennuksen asemakaavasta (OAS) (202/10.02.03/2026)

Lausunto Tammiston kaupat -kaavarungosta (167/10.02.03/2026)

Lausunto Tietotien ja Lentoaseman asemakaavojen OAS:sta (168/10.02.03/2023)

Lausunto Korson keskustakorttelit 002637-osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (171/10.02.03/2026)

Lausunto Koivukylän kaavarungosta 072500 (510/10.02.03/2020)

Lausunto Korson raidehankkeiden vaiheleiskaavan luonnoksesta, Vantaa (28/10.02.02/2026)

Helsingin kaupungin lausunto HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029 (139/02.02.00.00/2026)

Kauniaisten kaupungin lausunto HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 /Kaupunginhallituksen ptk 7.9.2026 §106 (139/02.02.00.00/2026)

Kirkkonummen kunnan lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029 /Kunnanhallituksen pöytäkirjanote 31.8.2026 §225 (139/02.02.00.00/2026)

Espoon kaupungin lausunto HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029/Pöytäkirjanote kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.8.2026 § 108 (139/02.02.00.00/2026)

Sipoon kunnan lausunto alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 (139/02.02.00.00/2026)

Vantaan kaupungin lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029 (139/02.02.00.00/2026)

Siuntion lausunto Toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029 (139/02.02.00.00/2026)

Keravan kaupungin lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029 (139/02.02.00.00/2026)

Tuusulan kunnan lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2027–2029 / Kunnanhallituksen pöytäkirjanote 24.8.2026 §307 (139/02.02.00.00/2026)

Lausuntopyyntö valtuutettu Vesa Korkkulan aloitteesta äly- ja muiden laitteiden melusaasteelle kiello HSL:n liikenteessä (225/00.02.03/2026)

Jätkäsaari-seuran kannanotto raitiolinjan 8 korvaavasta suorasta bussiyhteydestä (226/00.02.03/2026)

Eduskunnan oikeusasiamiehen päätös EOAK/7692/2025 (300/00.04.02/2025)

---

**Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset**

Hallitus 22.09.2026 § 116

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver  
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja tulosalueen johtajien viranhaltijapäätökset ajalta 11.8.–15.9.2026.

**Ehdotus** Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

**Päätös** Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo

---

**Seuraava kokous**

Hallitus 22.09.2026 § 117

|              |                                                          |
|--------------|----------------------------------------------------------|
| Esittelijä   | Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver                         |
| Valmistelija | Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi |

**Ehdotus** Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 27.10.2026 klo 9.30. Kokous pidetään läsnä HSL:n toimitiloissa. Ennen seuraavaa hallituksen kokousta pidetään kaksi iltakoulua: torstaina 8.10.2026 klo 16 alkaen sekä 22.10.2026 klo 16 alkaen. Molempiin iltakouluihin on mahdollisuus osallistua sekä paikan päällä että etäyhteydellä.

**Päätös** Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

---

**Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 107, § 109, § 111, § 112, § 113, § 114, § 115, § 116, § 117**

### **Muutoksenhakukielto**

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

---

## Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 108

### Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen saa hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle (kuntalaki 134 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon:

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädettyllä tavalla
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot. Mikäli tiedoksianto oikaisuvaatimuksen johdosta annettavasta päätöksestä halutaan suomi.fi-viestinä, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava vaatimuksen tekijän henkilötunnus viestin lähettämistä varten.

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:n kirjaamoon:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)  
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL  
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki  
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

---

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana.

---

## Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 110

### Oikaisuohje ja valitusosoitus suorahankinta-asiassa (§ xx, xx...)

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankinto-oikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Erityisalojen hankintalain 123 §:n mukaan hankintayksikön päätöksen poistamiseen ja muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun peruuttamiseen sekä asian uudelleen ratkaisemiseen sovelletaan, mitä hankinto-oikaisusta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään. Erityisalojen hankintalain 128 §:n mukaan muutoksenhakuun erityisalojen hankintalaissa tarkoitetuista ratkaisuksista sekä lainvastaisen menettelyn johdosta määrättäviin seuraamuksiin sovelletaan, mitä hankintalain 16 luvussa säädetään.

Päätökseen voi hakea muutosta joko tekemällä hankinto-oikaisuvaatimuksen tai valituksen markkinaoikeudelle tai molemmat. Muutosta voi hakea asianosainen eli se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Päätökseen ei saa hakea muutosta kuntalain (410/2015) eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) nojalla. (Hankintalaki 163 §).

#### I Ohje hankinto-oikaisuvaatimuksen tekemiseksi

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankinto-oikaisua. Hankinto-oikaisua voi vaatia hankintayksiköltä asianosainen eli se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi erityisalojen hankintalain 122 §:ssä tarkoitettua suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asianosaisen on katsottava saaneen tiedon hankintayksikön päätöksestä, kun ilmoitus on julkaistu. Hankinto-oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle:

Sähköpostiosoite: hsl(at)hsl.fi

Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL

Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki

Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

## **II Valitusosoitus markkinaoikeuteen**

Asianosainen voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee (hankintalaki 146 § 2 mom.):

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi erityisalojen hankintalain 122 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on hankintalain 147 §:n 4 momentin mukaan tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja yhteystiedot

4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot
5. postiosoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. mahdollisen asiamiehen valtakirja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:n mukaisesti.

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeudelle:

Markkinaoikeus

Sähköposti: markkinaoikeus(at)oikeus.fi

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 43300

Faksinumero: 029 56 43314

Asiakaspalvelun aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen asiakaspalvelun aukioloajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla markkinaoikeus perii muutoksenhakijalta oikeudenkäyntimaksua 2440 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4880 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 7300 euroa. Jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä, on oikeudenkäyntimaksu kuitenkin 300 euroa.

---

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön edellä mainittuun osoitteeseen.